

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

LA SITUACIÓ ECONÒMICA,
DIAGNÒSTIC I INCERTESES

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

Comenta l'article a
www.avui.cat/39365

AL PEU DEL CANÓ

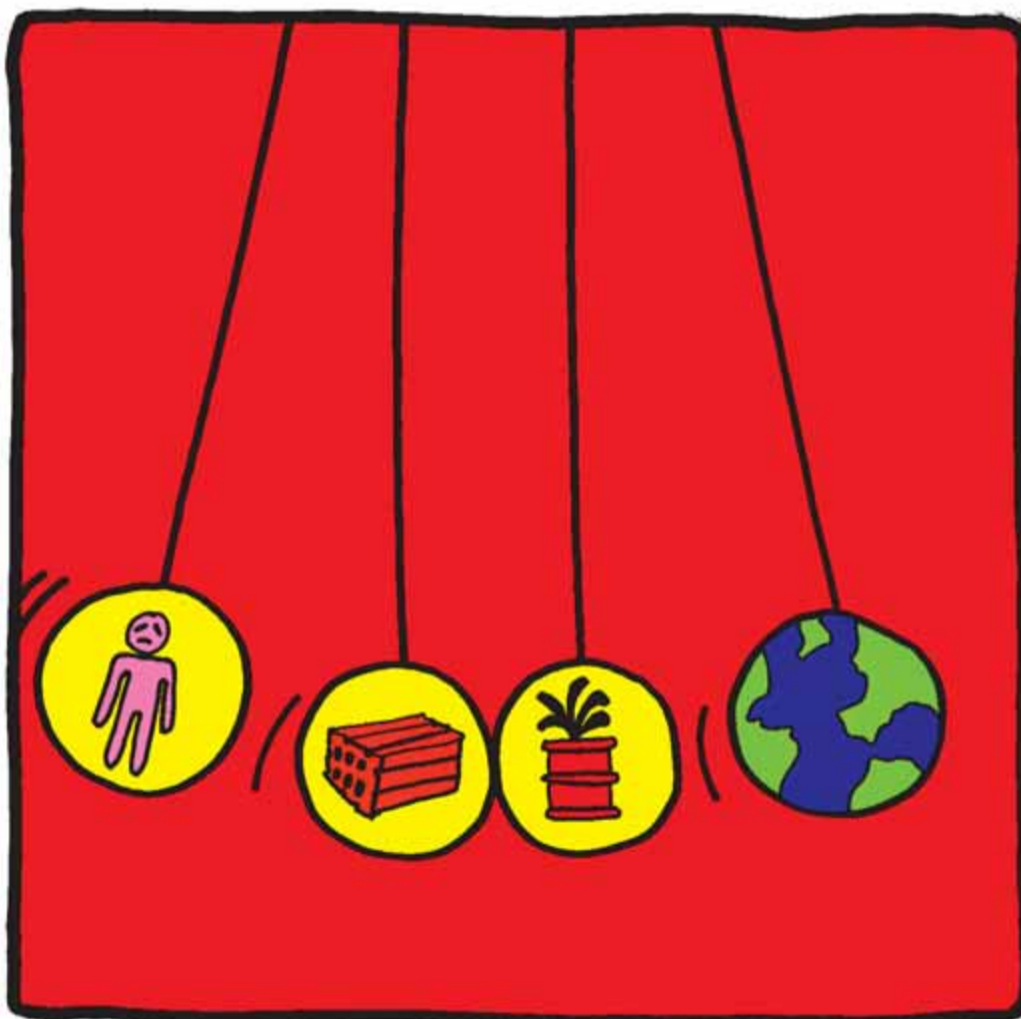
Nudisme
radioactiu

Crisi global, impacte local

Els anglosaxons solen ser ràpids i eficients. En la identificació, acceptació i depuració de responsabilitats, les empreses i els bancs dels Estats Units i de la Gran Bretanya històricament han estat diligents com un metge. La medicina és una ciència experimental que postula que les malalties s'han d'encarar i afrontar com més aviat millor, abans que un virus maligne s'escampi per l'organisme i afecti òrgans saludables. L'economia, en canvi, és una ciència social, i tot i que les crisis econòmiques sovint repeteixen molts símptomes, sembla com si cada nova crisi fos completament diferent de l'anterior. Quina diferència amb la medicina, on es veu molt més clarament com la ciència mèdica avança per acumulació de coneixement i on els nous tractaments es difonen globalment amb notable rapidesa! La crisi financera global que patim, derivada de la crisi de les hipoteques *subprime* (crèdits hipotecaris atorgats a individus i famílies molt poc solvents), amenaça d'esdevenir crisi econòmica global per la lentitud dels bancs anglosaxons i dels respectius bancs centrals en identificar, reconèixer i depurar les responsabilitats d'un gran forat financer, la magnitud del qual un any després encara no ha estat del tot quantificat.

ELS MERCATS FINANCERS SÓN especialment sensibles a la incertesa. Si s'identifiqués ràpidament el volum de les pèrdues dels bancs afectats per la crisi de les *subprime*, que segurament seria molt més petit del que *sembla* que és, la confiança tornaria als mercats. De diners al món n'hi ha molts, ja que en els darrers anys a tot el món les polítiques monetàries han estat fortament expansives i han injectat grans quantitats de bitllets a l'economia global. Els qui tenen diners estan esperant que es resolgui la crisi financera per tal tornar a prestar-los i a invertir-los, però mentre no aflori la totalitat dels crèdits incobrables, la liquiditat no tornarà als mercats. Uns crèdits incobrables de ciutadans nord-americans, per cert, que els bancs dels Estats Units han estat tremendament hàbils a exportar-los ben embolicats a molts altres bancs de la resta del món.

ELS MESOS PASSEN I LA POR ES va escampant per la lentitud de la resolució de la crisi financera per part del sistema bancari nord-americà, amb el seu banc central al capdavant. Als Estats Units molts inversors, tant grans com petits, estan escaldats per les pèrdues sofertes en uns actius financers suposadament segurs com són les hipoteques, i ara estan poc disposats a comprar-ne si no estan garantits pel govern. I si bé les intervencions per salvar alguns bancs com ara el Bear Stearns han evitat que s'escampés el pànic, no han aconseguit tampoc reinstaurar la confiança en l'eficiència del sistema. Així, en els darrers nou mesos hem assistit a unes rebaixes trepidants en els tipus d'interès per part de la Reserva Federal (del 5,25% al 2,5%, tot i que la inflació hi ha repuntat fins al 5%) que no estan tenint els efectes salvífics que en altres ocasions han comportat. Com diu Paul Krugman, la Reserva Federal ha esgotat la seva municció (ja no pot abaixar més els tipus d'interès) i la situació actual està esdevenint un perfecte exemple de di-

JORDI SÀBAT

“La crisi financera global que patim amenaça d'esdevenir crisi econòmica global per la lentitud dels bancs anglosaxons i dels bancs centrals a reconèixer i depurar les responsabilitats d'un gran forat financer”

vergència entre els tipus d'interès oficials a curt que determina la Reserva Federal i els tipus d'interès privats a llarg termini que determinen els mercats financers: tot i que el banc central rebaixa el preu oficial del diner que presta als bancs, els costos dels préstecs al sector privat no han disminuït i els tipus d'interès que moltes empreses han de pagar a llarg termini per finançar-se estan augmentant.

A CASA NOSTRA L'ALLARGAMENT de la incertesa fa que més i més empreses industrials catalanes solvents, que han aprofitat els anys bons per a augmentar la productivitat i per a sortir a l'exterior, tinguin dificultats creixents per a finançar les

seves inversions. Cal tenir present que l'estalvi del país és molt inferior a les seves necessitats d'inversió, i que en els darrers anys el finançament provenia de l'estalvi internacional, l'aixeta del qual ara s'està tancant. D'altra banda, bancs i caixes han prioritzat durant anys el sector immobiliari i ara estan atrapats pel col·lapse del sector, especialment en les segones residències lligades al turisme de sol i platja. Una mostra: Martinsa Fadesa, la suspensió de pagaments més gran de l'Estat espanyol, està endeutada per valor de 5.100 milions d'euros, una bola de deute que genera uns interessos de 500 milions d'euros anuals, que ara deixarà de pagar (una xifra equivalent al 40% de la seva facturació l'any 2007!).

A CASA NOSTRA TAMBÉ ARA està aflorant un càncer especialment perillós, els impagats. L'Estat espanyol només dedica l'1,5% del seu PIB a la justícia, que en molts àmbits encara no està informatitzada, mentre que a la Gran Bretanya s'hi esmerça el 6,5% del PIB. Les anteriors crisis han estat especialment virulentes per aquest motiu: moltes empreses solvents van haver de plegar per la impossibilitat d'executar els seus contractes impagats judicialment. La crisi financera és global però tindrà els seus impactes macroeconòmics diferenciats a escala local en funció de la solvència de cada sistema bancari i de l'eficiència de les institucions econòmiques de cada país.

Isabel
Olesti

Esriptora

La platja del Torn, a l'Hospitalet de l'Infant, ha estat des de sempre un dels paradisos dels nudistes del Camp de Tarragona. Allí podies trobar el veí de l'escala, el teu professor d'història o fins i tot el regidor progred de l'ajuntament del teu poble. La veritat és que feia una mica d'angúnia, perquè hi havia dies que era com passejar pel típic carrer de Monterols de Reus, amb la diferència que al Torn tots ens trobàvem en les mateixes condicions. Per això va arribar un dia que vaig decidir canviar d'aires. Ara, si vull banyar-me de pell a pell ho faig a l'altra punta de Catalunya, allunyada dels meus conciutadans. Però el Torn continua sent punt obligat de banyistes sense manies i fins i tot hi ha un càmping molt familiar amb les mateixes característiques. Tothom sap que el Torn és a tocar de la nuclear de Vandellòs, però això no ha impedit que la platja estigui sempre plena, perquè, si no mires a ponent, la resta és un paradís. L'altre dia, però, uns amics addictes a la zona em van confessar un fenomen que podria ser paranormal si no fos que tots pensem el mateix: la culpa és de la nuclear. Els meus amics es banyaven quan, de cop i volta, ella va notar petites mossegades a les cuixes. Va mirar al voltant però no va veure cap banyista amb pinta de descarat. Al cap de poc el seu home cridava que li havia venut pissigat la cama. Fins que van veure que estaven voltats d'uns peixos petits i grisosos que s'acostaven amb la boca oberta, a punt per atacar-los. Van sortir esverats: ¿I si la mossegada és radioactiva?

iolesti.avui@gmail.com